

Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Křenov, okres Svitavy

569 22 Křenov 141

Identifikátor: 650 056 035

Termín konání inspekční činnosti: 31. leden – 3. únor a 15. a 16. únor 2005

Čj.:	J4-1011/05-5146
Signatura:	kj4zy115

CHARAKTERISTIKA

Škola sdružuje mateřskou školu (dále MŠ), základní školu (dále ZŠ), školní družinu (dále ŠD), školní jídelnu a školní jídelnu - výdejnu.

Ke dni 2. února 2005 bylo v ZŠ zapsáno 108 žáků prvního až devátého ročníku v sedmi třídách (spojený první a čtvrtý a druhý a třetí ročník), v MŠ 19 dětí ve věku od 2,5 do 6,5 let v jedné třídě a ve ŠD 25 žáků prvního až pátého ročníku v jednom oddělení.

Stravování žáků ZŠ je zajištěno ve školní jídelně v budově školy, děti MŠ se stravují ve školní jídelně - výdejně v budově mateřské školy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ personální podmínky vzdělávání v základní škole (zejména se zaměřením na hospitované předměty) a v mateřské škole vzhledem k přijatým vzdělávacím programům a ve školní družině
- ❖ materiálně-technické podmínky vzdělávání v základní škole (zejména se zaměřením na hospitované předměty) a v mateřské škole vzhledem k přijatým vzdělávacím programům a ve školní družině
- ❖ průběh a výsledky vzdělávání ve vyučovacích předmětech český jazyk, matematika a hudební výchova na prvním stupni základní školy, český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, tělesná výchova, výtvarná výchova, praktické činnosti, hudební výchova, matematika, informatika, fyzika, přírodopis na druhém stupni základní školy, průběh a výsledky vzdělávání v mateřské škole vzhledem k přijatým vzdělávacím programům, průběh zájmového vzdělávání ve školní družině

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V základní škole působí 11 pedagogických pracovníků (10 učitelů a jedna vychovatelka školní družiny, která dvě hodiny týdně vyučuje). Předměty jsou přiděleny většinou vhodně podle aprobací vyučujících, zájmu o předmět a zkušeností.

Vzhledem k velikosti školy a počtu pedagogů vyučují některé předměty učitelé bez odborné kvalifikace či bez příslušné aprobace. Výuka na prvním stupni je zajištěna převážně třemi učitelkami bez odborné kvalifikace, dvě z nich studují na pedagogické fakultě příslušný obor. Některé hodiny jsou vyučovány pedagogy s odbornou kvalifikací pro výuku na druhém stupni. Problémy má škola i s obsazením výuky některých předmětů na druhém stupni - cizí jazyky, dějepis, informatika, předměty převážně výchovného zaměření - většina vyučujících splňuje požadavky odborné kvalifikace bez příslušné aprobace, dvě požadavkům odborné kvalifikace nevyhovují. Vyučujícími s odbornou kvalifikací a příslušnou aprobací je na druhém stupni zajištěna výuka českého jazyka, matematiky, fyziky, tělesné výchovy a přírodopisu (kromě jednoho ročníku). Vychovatelka školní družiny splňuje požadavek odborné kvalifikace.

Informace jsou zaměstnancům předávány na pedagogické radě, na krátkých pracovních poradách s pedagogy či osobně. Některé trvalejší informace jsou zveřejněny na školních nástěnkách ve sborovně a na chodbě školy i v záznamech z pedagogické rady. Většina chystaných akcí je zanesena v plánu práce pro letošní školní rok, další činnost školy je plánována formou měsíčních plánů - hlavní úkoly na určitý měsíc - a upřesňována ústní domluvou. Pedagogové dávají řediteli podklady k sestavení celoročního plánu. Ze zápisů pedagogické rady nebyla zřetelná její funkce poradního orgánu ředitele školy, jsou

tu stanovovány úkoly a zaznamenávána fakta. Jiný poradní a metodický orgán není ve škole ustaven. Nutnost zabývat se metodami a formami práce ve vyučovacím procesu je opomíjena.

Hospitační činnost ředitele je zaměřena na plnění učebních osnov (přesto byly zjištěny nedostatky) a výsledky vzdělávání, málo na vhodnost metod a forem práce. Četnost hospitací není vysoká, do doby inspekce u některých pedagogů v letošním školním roce nehospitoval. Hospitace jsou zaměřeny na práci pedagogů mladšího věku. Někteří starší učitelé pak reagují nepřiměřeně na potřebu kontroly jejich práce. Vzájemné hospitace učitelé neprovádějí.

Kontrolní činnost ze strany ředitele v ŠD probíhá převážně formou neformálních návštěv.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků ZŠ je v letošním školním roce zaměřeno na získání počítačové gramotnosti, ostatní akce jsou navštěvovány méně zejména s ohledem na problémy při zastupování, obtížnost dopravy do vzdálených měst a snižující se nabídku vhodných akcí.

V MŠ v současné době pracuje jedna kvalifikovaná učitelka, která je zástupkyní ředitele pro činnost mateřské školy, a druhá učitelka si potřebnou kvalifikaci doplňuje studiem ve vyšší odborné škole.

Pracovním MŠ byly ředitelem vymezeny pracovní povinnosti a odpovědnosti. Zástupkyně řídí a kontroluje práci druhé učitelky a je odpovědná za úroveň vzdělávání v MŠ. Nekvalifikované učitelce byly předány poznatky týkající se tvorby třídních vzdělávacích programů (TVP). Cílený program jejího uvádění do praxe nebyl vytvořen. Obsahem pedagogických porad v MŠ jsou převážně organizační záležitosti. Ze zápisů vyplývá, že nedochází k odborným diskusím, k průběžnému vyhodnocování vzdělávací činnosti. Společná pedagogická porada ZŠ a MŠ se dosud nekonala. Informace jsou zprostředkovávány telefonicky, osobním jednáním zástupkyně s vedením ZŠ či při vstupu ředitele do MŠ.

Ředitel ZŠ podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, v MŠ je dostatek odborné literatury k současnému pojetí předškolní výchovy. Využívání těchto možností je však odvislé od zájmu učitelky. Rovněž ve školním vzdělávacím programu (dále ŠVP) je určena literatura a studijní okruhy, ale zpětná kontrola není prováděna.

Pro hodnocení práce učitelky jsou stanovena kritéria. Práce zástupkyně je posuzována ředitelem z hlediska plnění povinností v oblasti řízení MŠ, dosažených výsledků a úrovně připravenosti především předškolních dětí.

Personální podmínky vzdělávání jsou dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola se nachází v budově obklopené přírodním prostředím ve středu obce. Je tu dostatek učeben a ostatního zařízení. Prostory budovy byly v době inspekce vyzdobeny zejména pracemi žáků.

Na prvním stupni se vyučuje v prostorných učebnách, světelné a tepelné podmínky byly velmi dobré. Výška židlí a lavic ve třídách korespondovala s velikostí žáků. Výzdoba nástěnnými obrazy, žakovskými pracemi a květinami působila esteticky. Standardní pomůcky jsou postupně doplňovány. Většina novějších nástěnných obrazů a map byla umístěna ve třídách.

Na druhém stupni jsou kmenové učebny jednotlivých tříd zároveň poloobornými pracovny - např. anglický jazyk se střídá s hudební výchovou. Takové řešení není nejvhodnější, žáci střídají učebny téměř každou hodinu a nemohou si vytvořit „své“ prostředí, které jim bude blízké a poskytne jim pocit větší jistoty a bezpečí. Učebny byly většinou čisté, vybavené vhodným žakovským nábytkem. Při střídání žáků různého věku a rozdílného vzrůstu si ne každý žák vybral vždy vhodnou velikost lavice. Výhodou je, že učebny mohou být a byly vcelku podnětně vybaveny pro většinu výuky (obrazový materiál, přehledy učiva).

Hodiny dějepisu, který nemá zařízenou poloodbornou učebnu, byly vyučovány v různých aktuálně volných místnostech (přírodopis, fyzika, školní družina).

Od poslední inspekce byla pro informatiku adaptována vhodná učebna (nové elektrické a datové rozvody, stolky). Šest počítačů škola získala v rámci akce Internet do škol. Další čtyři starší počítače byly získány z jiných zdrojů (během hospitací fungovaly pouze dva z nich).

Základ školní knihovny tvoří starší knižní tituly, nové jsou průběžně doplňovány podle finančních možností.

Ve škole je dostatečné množství nástěnných tabulí, gramatických přehledů, doplňující literatury i jazykových příruček včetně audiovizuální a výpočetní techniky. Pro cizí jazyky jsou k dispozici mimo běžných pomůcek i některé materiály k výuce reálií a starší čísla cizojazyčných časopisů. Žáci mají dostatek učebnic a pracovních sešitů.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou využívány nejčastěji kopírované materiály (pracovní listy, tajenky, křížovky, jiné úkoly).

Škola má nově rekonstruovanou tělocvičnu s dostačujícím zázemím. Sportovní náčiní je uloženo v prostoru - nářadovně přímo v areálu tělocvičny. Využívána jsou i dvě menší hřiště u školy, v době inspekce byla na jednom z nich ledová plocha, kam žáci chodili bruslit. Škola využívá i velké hřiště místní sokolské organizace.

Pořizování nových pomůcek a materiálu pro ZŠ i MŠ závisí na požadavcích učitelů dle potřeb výuky a objemu přidělených finančních prostředků. Vedení školy plánuje po dohodě s obcí pro následující období generální opravu elektroinstalace, opravy omítek a maleb.

Mateřská škola má po provedených stavebních úpravách tři vzájemně propojené místnosti a samostatnou ložnici. Jsou vkusně a účelně vybavené, herní zákoutí a koutky pro námětové hry jsou smysluplně rozmístěné, vytvořen je i prostor pro relaxaci i pohybové aktivity dětí. I ostatní provedené stavební úpravy prospěly účelnému uspořádání prostředí.

Nábytek je starší a nesourodý, ale udržován v dobrém technickém stavu (nátěry). Stoly a židle pro děti odpovídají antropometrickým požadavkům. Rozmanité hračky a dětská literatura jsou průběžně doplňovány. Přednostně jsou vybírány takové, které podněcují fantazii a tvořivost dětí. Množství didaktických pomůcek je dostačující pro realizaci předškolní výchovy, vyhovuje i specifickým potřebám dětí. MŠ je vybavena kvalitní audiotchnikou, děti mají k dispozici i počítač s vhodnými programy, pro rozvoj hudebních dovedností rytmické nástroje, elektrické varhany, využívána je flétna a řada kvalitních hudebních nahrávek. K pohybovým aktivitám slouží malá horolezecká stěna.

Zástupkyně ředitele pro MŠ sleduje stav zařízení a předkládá řediteli návrhy na jeho zlepšení. V letošním školním roce byla započata rekonstrukce zařízení a vybavení školní zahrady.

Školní družina využívá pro svou činnost samostatnou menší místnost v přízemí školy. Její vybavení nábytkem, hrami a stavebnicemi je velmi dobré. Nedávno byl zakoupen koberec. Pro zájmové hry žáků slouží vytvořené hrací kouty. Využívána je i tělocvična a školní hřiště.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Vzdělávací programy

Škola pracuje podle vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, ve znění úprav a dodatků čj. 25 018/98-22. Učební plán a výuka podle rozvrhů hodin jsou v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy nebyly respektovány ve školním roce 2003/2004 v předmětu český jazyk. V 5. ročníku nebylo

vyučováno psaní jako jedna ze součástí českého jazyka. V ostatních hospitovaných předmětech odpovídala probíraná témata osnovám zvoleného vzdělávacího programu. Dokumentace vedená školou zachycuje průkazně průběh vzdělávání.

Škola vykazuje v letošním školním roce sedm žáků, kteří vyžadují zvýšené finanční náklady. Pro jednotlivé žáky jsou zpracovány individuální vzdělávací plány. Výchovným poradenstvím se zabývá učitelka s dlouholetou praxí s žáky vyžadujícími zvláštní péči.

Rozvrh vyučovacích hodin není sestaven zcela s ohledem na výkonnostní křivku žáka během dne. Respektuje zejména střídání žáků v učebnách a fakt, že předmět vyučuje často pouze jediný pedagog.

Přestávky mezi vyučovacími hodinami odpovídají délkám povoleným vyhláškou. Zařazování tělovýchovných chviliek v jednotlivých vyučovacích hodinách bylo zaznamenáno pouze u některých vyučujících.

Školní řád má několik příloh - zásady hodnocení vzdělávání žáků, výchovná opatření, povinnosti zákonných zástupců a pravidla pro hodnocení chování - odpovídá platné legislativě.

O svých dětech se mohou rodiče informovat kdykoli, důležité zprávy jsou žákům zapisovány do deníčků a žákovských knížek, schůzky s rodiči probíhají pravidelně pětkrát za rok.

Škola se snaží o prevenci sociálně-patologických jevů zejména zavedením zájmových útvarů v odpoledním čase, které vedou vyučující školy, pořádáním přednášek a besed, pořádáním akcí v obci i možností využívat zázemí školy v době mimo vyučování - hřiště, kluziště.

Český jazyk, matematika a hudební výchova na prvním stupni

Výukové cíle byly přiměřené, zohledňovaly aktuální stav tříd.

Prostornost většiny učeben a jejich vybavení umožňovaly zařazování aktivních pohybových činností žáků při výuce. Učitelky využily názorné pomůcky (nástěnné obrazy, mapy, karty s čísly, počítadla).

Organizace většiny sledovaných hodin byla promyšlená, pokyny učitelek srozumitelné. Jednotlivé činnosti logicky navazovaly, byly vesměs zaměřeny ke splnění výukového cíle. Učitelky zařazovaly metody a formy práce jak činnostní, aktivizující, tak klasické s převahou řešení úloh v sešitech a na tabuli. V několika hodinách uplatnily prvky dramatické výchovy s plněním netradičních úkolů. Zařazená práce ve skupinách měla jasně stanovená pravidla spolupráce. Výklad učiva byl většinou podpořen názornou ukázkou a doplněn zajímavostmi a znalostmi žáků z jiných předmětů a praxe. Množství předávaných informací bylo přiměřené. Některé hodiny byly zpestřeny hádankami a zajímavými úkoly. Dostatek času učitelky věnovaly procvičování a upevňování učiva. V jedné z hodin učitelka využila prvky projektového vyučování. Kvalitní hodiny hudební výchovy se vyznačovaly všestranným aktivním zapojením žáků, byla patrná jejich radost ze zpěvu a pohybu.

Ve všech hodinách byli žáci motivováni jak v úvodních částech, tak v jejich průběhu. Motivace byla vesměs přiměřená věku žáků, plynule vycházela z námětu učiva a cíle hodin. Učitelky žáky průběžně kontrolovaly a hodnotily, pozitivní hodnocení převládalo. Opakování učiva bylo přiměřené a smysluplné. Většinou nechybělo závěrečné zhodnocení práce žáků.

Komunikace učitelek s žáky byla vlídná a trpělivá, ve hodinách převládala přátelská atmosféra. Ve většině hodin měli žáci prostor pro vlastní vyjádření, učitelky vítaly aktivní diskusi k dané problematice. Žáci dodržovali pravidla slušného chování.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na prvním stupni byly velmi dobré.

Anglický jazyk a německý jazyk na druhém stupni

Vyučující měly většinou hodiny promyšlené, výukové cíle byly přiměřené věku i dovednostem a schopnostem skupin. Individuální vzdělávací potřeby a možnosti žáků nebyly zohledňovány. Chybějící aprobace pro cizí jazyk neměla zásadní vliv na průběh výuky.

Prostředí učebny bylo vcelku podnětně vybaveno gramatickými přehledy a výukovými mapami. Nebyly zaznamenány žádné vystavené práce žáků. Klasické uspořádání sezení žáků (často v lavici i po jednom) málo podporovalo jejich vzájemnou komunikaci.

Dostačující materiální podpora přispívala k názornosti výuky a k motivaci žáků k práci. Kromě učebnic využily učitelky v hodinách vhodně i různé kopírované materiály, karty s obrázky ke slovní zásobě či se slovy a poslechové texty. Využití žakovských slovníků bylo zaznamenáno pouze v jedné sledované hodině.

Práce byla zaměřena na rozvoj receptivních i produktivních dovedností žáků. Navazovali na své znalosti a zkušenosti. Nebyla opomíjena žádná z částí vyučovací hodiny. Vhodné a pestré vyučovací metody nebyly vždy uplatňovány nejvhodnější formou. Často byla zařazována práce v interakci vyučující – žák, méně byla uplatňována práce žáků ve dvojici či v početnější skupině. Sborové mluvení nebylo zaznamenáno. Nové poznatky sdělovaly většinou žákům učitelky, žáci tím neměli možnost samostatně zjišťovat a pracovat s literaturou.

Pouze v některých hodinách byla zařazena alespoň krátká relaxace. Tělovýchovné chvílky nebyly zařazeny v žádné hodině. Využití vhodných prostředků motivace (audiovizuální technika, hra) napomáhalo udržení zájmu žáků o výuku.

Vlídna komunikace učitelek vytvářela příjemnou atmosféru. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny méně s ohledem na zvolené formy práce.

V hodině i v jejím závěru učitelky hodnotily práci žáků, nevyužily jejich sebehodnocení a vzájemného hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyce a německém jazyce byly dobré.

Český jazyk a dějepis na druhém stupni

Stanovené cíle byly zpravidla přiměřené a zohledňovaly aktuální stav tříd. Učivo navazovalo na předcházející témata. Na sledované hodiny byli učitelé velmi dobře připraveni. Zpracované časově-tematické plány měly různou úroveň. Výuka byla po věcné i odborné stránce správná zpravidla ve všech sledovaných hodinách.

V hodinách českého jazyka se učební pomůcky objevovaly ojediněle. Zaznamenáno bylo pouze využití učebnic a v jedné hodině slovníku spisovné češtiny. Při výuce dějepisu nechyběly videozáznamy, historické mapy a doplňující literatura.

Ve většině hodin obou předmětů převažovala frontální práce. V hodinách dějepisu byla více zařazována i samostatná práce a kooperace. Využíváno bylo zejména různých forem opakování a procvičování dříve probraného učiva.

Výuka obvykle navazovala na předchozí učivo kontrolou znalostí a dovedností. Ve většině sledovaných hodin dodržovali učitelé základní strukturu vnitřního členění hodiny, v některých hodinách chyběl efektivní závěr, zhodnocení práce a shrnutí učiva. Učitelé se zpravidla snažili využívat mezipředmětové vztahy.

Žáci byli většinou vhodně motivováni, především ve vstupní části hodiny. Výraznější byla motivace v hodinách dějepisu (videozáznam, referáty, předem připravené poznámky apod.). Žáci respektovali dohodnutá pravidla komunikace. Ve většině sledovaných hodin měli

možnost projevit svoje názory. Hodnocení se objevovalo převážně verbální a kladné. Přístup učitelů k žákům byl většinou taktní a citlivý.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce byly dobré, v dějepisu velmi dobré.

Matematika, fyzika, přírodopis a informatika na druhém stupni

Obsah učiva sledovaných předmětů je dlouhodobě naplánován, v případě fyziky vyučující zařazoval probírané učivo operativně dle aktuální situace. Laboratorní práce v přírodopisu a fyzice jsou do výuky zařazovány ojediněle (ve školním roce 2003/2004 doložena jediná, v letošním k datu inspekce neprovedena žádná). Cíle jednotlivých hodin byly většinou zřetelné, konkrétní a v hodinách se je, až na výjimky, dařilo naplnit.

Ačkoliv neabsolvovala vyučující informatiky žádné školení k metodice a didaktice výuky tohoto předmětu, neměla tato skutečnost negativní vliv na výuku. Negativně se projevila absence kvalifikace a výraznějšího metodického vedení v přípravě a provedení hodiny nekvalifikované učitelky přírodopisu, která vyučovala v jedné třídě.

Ke zvýšení názornosti učitelé používali i modely a obrazy. Sledované hodiny přírodopisu byly obohaceny ukázkami přírodnin. V části hodin bylo vhodně zařazeno rozšíření učiva prostřednictvím didaktické techniky.

Ve všech hodinách převažoval klasický frontální styl práce, učitelé byli hlavními organizátory činností. Komunikovali s žáky po jednom a sami určovali správnost odpovědí (vzájemné hodnocení žáků bylo výjimkou), což snižovalo efektivitu výuky. Kromě hodin informatiky měla výuka výrazně znalostní charakter, učitelé často zacházeli do detailů a podrobností. V hodinách matematiky žáci procvičili množství probraného učiva, na procvičování a upevňování dovedností bylo věnováno vesměs dostatek času. Propracovaný styl výuky umožňoval střídání společné a samostatné práce žáků, sledovaným hodinám ale chyběla pestrost. Značný důraz vyučující vhodně kladla na numerickou složku učiva a řešení slovních úloh. Přínosným prvkem byla výrazná podpora vzájemné pomoci mezi spolužáky v některých fázích řešení příkladů. Zkušeni učitelé fyziky zdůrazňovali profilové učivo a jeho využití. Zadávané písemné testy obsahovaly i otázky na prověření dovedností nebo aplikaci učiva, negativem ale ve dvou případech byla absence následné zpětné vazby. Zvláště jeden vyučující zařazoval do hodin pravidelně relaxační chvílky, na které navazovala krátká práce žáků ve skupinách. Snažil se vždy o zjednodušení probíraného učiva a jeho přiblížení žákům, což bylo v několika případech na úkor přesnosti a odborné správnosti. Hodiny přírodopisu byly obsahově a metodicky bohatší, zařazen byl žakovský referát. Výuka vedená nekvalifikovanou učitelkou proběhla v souladu s tématem vhodně na břehu rybníka, ale toto prostředí nebylo v nejmenším využito (výklad byl prakticky monologem učitelky bez vazby na okolní prostředí). Z celé hodiny bylo efektivně využito k výuce minimum času, cíl hodiny nebyl splněn. Negativem byly i neúměrně dlouhé zápisy v žakovských sešitech bez odlišení podstatného učiva. V hodinách informatiky žáci prokazovali značné znalosti i praktické dovednosti. Prováděné činnosti byly zajímavé a prakticky zaměřené. Negativem byla malá efektivita práce v sedmém ročníku, kde u několika počítačů seděli žáci po třech.

Žáci byli ve většině sledovaných hodin k práci dostatečně motivováni uváděním zajímavostí, souvislostí, předváděnými pokusy a prezentací pomůcek, o výuku měli zájem. Rezervy v jejich motivování byly registrovány při zadávání výpočtových úloh v matematice a fyzice, které byly rozebírány po stránce odborného chápání vlastního obsahu, nebyly ale často zasazeny do souvislostí reálného života.

Ve většině hodin vládla příjemná atmosféra, žáci dodržovali zavedená pravidla, při činnostech ochotně spolupracovali. Negativem bylo, že vyučující prakticky nevytvářeli prostor pro prezentaci názorů a diskuse žáků, jejich komunikativní dovednosti nebyly rozvíjeny.

Učitelé žáky průběžně přiměřeně chválili a povzbuzovali. Klasifikace byla zvláště v matematice individuálně a konkrétně zdůvodňována. Větší část hodin končila shrnutím nového učiva bez zhodnocení splnění cíle a motivačních pochval výrazněji spolupracujících žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání ve fyzice, přírodopisu a informatice byly dobré, v matematice velmi dobré.

Předměty převážně výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, praktické činnosti a tělesná výchova) na druhém stupni

Výukové cíle byly většinou přiměřené možnostem žáků. Individuální vzdělávací potřeby a možnosti žáků nebyly vždy zohledňovány. Chybějící aprobace některých pedagogů neměla vliv na úroveň výuky.

Při výuce hudební výchovy byly voleny vhodnější metody i formy práce, než v hodinách dalších sledovaných předmětů. Vyučující využila klavírního doprovodu i hry žáků na nástroje Orffova instrumentáře. Zařazeny byly činnosti hudebně-pohybové, poslechové, zpěv i hudební nauka. Prostředí učebny bylo vcelku podnětně vybaveno, zejména obrazovým materiálem.

Ve výtvarné výchově pracovali žáci převážně s chutí - zejména s ohledem na zvolené téma. Doprovodem k jejich práci v jedné z vyučovacích hodin byl poslech pohádky z kazetového radiomagnetofonu. V další sledované výuce byla motivace k práci méně výrazná, žáci neměli možnost zvolit si ani téma ani techniku. Techniky kresby tuží a kolorované kresby byly zadané vyučujícími.

Při praktických činnostech – pěstitelství byla málo vhodnou formou výkladu s odpověďmi žáků na občasně dotazy vyučující práce třídy značně neefektivní. Při tématu elektrotechnika sestavili a zapojili jednoduchý elektrický obvod dle zadání učitele a byli rozděleni vhodně do menších skupin stejně jako v jiné sledované hodině při práci s drobným materiálem (proutí).

V tělesné výchově byli žáci po rozcvičce vedené jedním z nich rozděleni většinou vhodně do dvou družstev. Rozcvičce chybělo metodické vedení ze strany učitele. Při cvičení v družstvech nebyla záchrana poskytována při cvičení spolužáky vždy efektivní a správná, ne vždy bylo využito necvičících žáků. Žáci byli většinou dostatečně aktivní po celou dobu výuky. Činnost v hodině byla volena podle zájmu žáků, zejména tím byli žáci k této práci motivováni.

Komunikativní dovednosti žáků byly ve většině hodin rozvíjeny v optimální míře.

Hodnocení práce žáků bylo využíváno pouze některými pedagogy, sebehodnocení a vzájemného hodnocení využito nebylo.

Průběh a výsledky vzdělávání v hudební výchově byly vynikající, ve výtvarné výchově, tělesné výchově a v pracovních činnostech dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky výuky jsou hodnoceny na jednáních pedagogické rady a při rozhovorech po hospitaci. Zpětnou vazbu o kvalitě vyučování poskytuje také umístění žáků v soutěžích a výsledky přijímacího řízení ke studiu ve středních školách.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Celkově byly průběh a výsledky vzdělávání na prvním stupni velmi dobré, na druhém stupni dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Vzdělávací program

ŠVP je zpracován jako dlouhodobý projekt podle Rámcového programu pro předškolní vzdělávání čj. 14 132/01-22. Koncepční záměry jsou stanovené v souladu s rámcovými cíli předškolního vzdělávání. V jednotlivých oblastech vzdělávání jsou vyznačeny klíčové kompetence. Obsah vzdělávání je sestaven do tematických okruhů s dílčími logicky navazujícími podtématy tak, aby poznatky byly předávány v širších vzájemných souvislostech. Témata jsou tvořena dílčími cíli a kompetencemi k naplňování koncepčních záměrů. Některá z nich obsahují i prostředky realizace. Při zpracování tematických okruhů v TVP učitelky vycházejí z „Kurikula podpory zdraví v mateřské škole“ a využívají podpůrné literatury „Barevné kamínky“. TVP jsou podrobné, respektují všechny vzdělávací oblasti.

K systému hodnocení vzdělávací činnosti v MŠ jsou ve ŠVP stanovena pravidla. Samotný hodnotící proces však není ještě plně funkční. Hodnocená výchovně-vzdělávací práce za uplynulý školní rok má spíše popisný charakter. Analýza dosažených výsledků není prováděna, tím chybí zpětná vazba k vytyčeným cílům předškolního vzdělávání.

Přehled výchovné práce průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

MŠ je denně v provozu od 6:00 do 16:00 hodin. Organizace vzdělávací činnosti byla flexibilní. Z hlediska psychohygienického byla přizpůsobena zájmu a potřebám dětí. Spontánní činnosti mírně převažovaly nad řízenými, byl vytvořen dostatečný prostor pro hru a spontánní pohybové aktivity. Dopolední svačina byla dětem podávána postupně, jak děti do MŠ přicházely. Stravovaly se ve třídě v prostoru k tomuto účelu vymezeném. Dodržovány byly doporučené intervaly mezi jídly i délka pobytu venku. Obě učitelky pracují na zkrácené úvazky přímé pedagogické činnosti, které stačí pouze na pokrytí doby provozu.

Třída i ostatní prostory byly vkusně vyzdobené pracemi dětí a učitelek a byla vytvořena příjemná rodinná atmosféra. Děti nacházely v MŠ potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Vnitřní řád pro rodiče má vstřícnou formu, obsahuje nejen jejich povinnosti vyplývající z činnosti MŠ, ale i jejich práva, vybízí rodiče ke spolupráci v zájmu dítěte.

Informace jsou rodičům předávány v písemné podobě, význam mají i výstavky prací dětí a získávání názorů rodičů formou vyjádření v dotazníku. Předkládány jsou TVP. Méně se daří aktivní spolupráce, tj. vtahování rodičů do přímého procesu vzdělávání, podílení se na činnosti (vznášení námětů do programu apod.).

Spontánní činnosti a řízené činnosti

Podnětné uspořádání hraček na dosah a dohled dětí a předem učitelkou navozené téma pomocí připravené nabídky her, obrázků na tabuli a pomůcek pro dramatickou výchovu pomáhalo dětem při volbě činnosti a hry. Obě učitelky měly promyšlený námět, organizaci i obsah dílčích řízených činností. Nevhodné bylo umístění tabule příliš vysoko (nad výšku očí dětí).

Vzdělávání probíhalo formou integrovaného bloku, který v jednom případě zahrnoval činnosti spontánní, pracovní, poznávací, pohybové a literárně-dramatické, ve druhém spontánní, poznávací, výtvarné a pohybové. Vzdělávací nabídka byla pro děti přiměřená, učitelky respektovaly zkušenosti a schopnosti dětí. Řízené činnosti byly dobře organizačně zařazeny do průběhu spontánních činností, vhodně využity byly formy individuální práce s dítětem, skupinové i frontální.

Průběh spontánních činností vycházel ze zájmu a potřeb dětí. Samy dovedly hru rozvíjet, doplňovaly ji o další činnosti úzce spojené s námětem. Učitelky vstupovaly do hry jako

„partneři“, již méně využívaly vzniklých situací a vhodné motivace k rozvoji fantazie a představitosti dětí. Při řízených činnostech převládalo předávání hotových poznatků s důrazem na zapamatování a procvičení. Bylo zaznamenáno chybné znázornění orientace při čtení pořadí prvků v číselné řadě. Na rozdíl od spontánních činností bylo v řízených méně příležitostí k samostatným řečovým projevům dětí. Převažoval verbální projev učitelky, nebyla využita metoda prožitkového učení. Při všech příležitostech byly děti hodnoceny, povzbuzovány a jejich výkony oceňovány. V případě, kdy děti při hře napodobovaly situaci v rodině („kouření“ při pomyslném sledování televize), chyběla reflexe k této situaci. Při dramatizaci pohádky byl při ztvárňování jednotlivých postav zvýšen prožitek z jejího provedení kostýmy dětí. Celkový průběh byl však statický, děti - herci reagovaly a jednaly podle pokynů učitelky - vypravěčky bez hlubšího spontánního a citového zaujetí a dramatického projevu. Pohybové aktivity s prvky jógy byly vhodně zařazeny do průběhu řízených činností a měly aktivizující účinek.

Celkově byly spontánní činnosti velmi dobré, řízené dobré.

Průběhové výsledky vzdělávacích činností

Děti dovedly využívat celého prostoru třídy, přirozeně si regulovat potřebu pohybu a odpočinku. Dovedly se rozhodnout při výběru hry a ve skupině vzájemně spolupracovat, domlouvat se. Vztahy mezi nimi byly kamarádké, ohleduplné. Zcela zvládaly úkony spojené s hygienou, úklidem hračky, dovedly se samostatně obsluhovat při stolování.

Při zpracovávání modelovací hmoty byly některé děti zručnější, jiné práci zvládaly za pomoci učitelky. Samy s uplatněním představitosti vytvářely dílčí výjevy z pohádky, dovedly je pojmenovat. Zvládaly jednoduché početní představy i pořadí prvků ve skupině. V průběhu spontánních činností děti komunikovaly bez zábran, přirozeně, při řízených činnostech převážně odpovídaly na otázky a pokyny učitelky. Nedařil se dramatický projev dětí a vžívání se do jednotlivých postav při ztvárňování pohádky. Ve výtvarných a pracovních činnostech jsou využívány rozmanité techniky a různé materiály. Méně jsou zařazovány grafomotorické činnosti.

Průběhové výsledky vzdělávací činnosti byly dobré.

PRŮBĚH ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Rozsah provozu je přizpůsoben požadavkům rodičů a délce výuky. Žáci mají možnost navštěvovat ranní nebo odpolední provoz - nejdéle do 16:00 hodin.

Vychovatelka vede povinnou dokumentaci pečlivým způsobem na předepsaných tiskopisech. Týdenní skladba zaměstnání je rozdělena tematicky, je upřesňována v týdenních plánech práce. Výchovná a vzdělávací činnost družiny vychází z místních podmínek a úzce navazuje na chod školy. Volba činností je pestrá a pro žáky zajímavá. Vychovatelka úzce spolupracuje se všemi pedagogickými pracovníky, družina se spolupodílí na všech aktivitách školy.

V průběhu inspekce byly postupně zařazeny odpočinkové činnosti, společenské hry, práce se stavebnicemi, výroba skládanek z papíru či pohybová hra. Žáci měli vždy možnost výběru a volby zaměstnání podle svého zájmu. Při všech činnostech byla vytvářena pohodová atmosféra s klidnými pokyny vychovatelky, bez zbytečného napomínání a násilného organizování žáků. Příjemné prostředí učebny příznivě ovlivňovalo vztah žáků k věcem i k sobě navzájem. Žákům byly průběžně připomínány psychohygienické zásady, většina činností byla motivačně uvedena a využita výchovně.

Průběh zájmového vzdělávání ve školní družině byl velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- V ZŠ pracuje celkem devět zájmových útvarů, které vedou vyučující mimo běžnou výuku. Zabývají se různými oblastmi zájmu žáků – anglický jazyk, sport, flétna aj.
- Žáci ZŠ dosahují vynikajících výsledků při účasti v různých soutěžích - zejména tělovýchovných. V loňském roce bylo nejlepším výsledkem první místo za 6. ročník v celorepublikové soutěži ve šplhu a první místo v krajském kole lehkooatletické soutěže.
- MŠ do svého programu zahrnuje některé aktivity, kterými ho doplňuje a obohacuje (besedy s příslušníky dopravní policie, návštěva hasičské zbrojnice, polodenní i celodenní výlety, sportovní soutěže, kulturní akce jak ve spolupráci s mateřskými školami v okolí, tak se ZŠ).
- Péči o správnou výslovnost dětí MŠ nezajišťuje, rodičům je doporučována spolupráce s logopedy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 21 964/03-21 ze dne 27. června 2003
2. Rozhodnutí o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 25 089/2004-21 ze dne 30. září 2004
3. Třídní výkazy vedené ve školním roce 2004/2005
4. Třídní výkaz devátého ročníku vedený ve školním roce 2003/2004
5. Katalogové listy žáků vedené ve školním roce 2004/2005
6. Třídní knihy vedené ve školním roce 2004/2005
7. Třídní knihy vedené ve školním roce 2003/2004
8. Personální dokumentace - doklady o vzdělání učitelů
9. Záznamy z pedagogických rad za školní rok 2004/2005 (ZŠ) - čtyři záznamy
10. Plán práce Základní školy v Křenově pro školní rok 2004/2005
11. Hlavní úkoly na měsíc leden 2005
12. Hospitační záznamy ředitele školy za školní rok 2004/2005 - sedm záznamů (ZŠ)
13. Přehled o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2004/2005
14. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, včetně úprav a dodatků čj. 25 018/98-22
15. Inspekční zpráva čj. 104 383/00-2713 ze dne 27. října 2000
16. Výroční zpráva o činnosti Základní školy v Křenově za školní rok 2003/2004 (ZŠ)
17. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2004/2005
18. Rozvrh přestávek platný ve školním roce 2004/2005
19. Školní řád pro žáky Základní školy v Křenově platný od 1. září 2004
20. Příloha školního řádu - Zásady hodnocení vzdělávání žáků ze dne 1. ledna 2005
21. Příloha školního řádu - Výchovná opatření ze dne 1. ledna 2005
22. Příloha školního řádu - Povinnosti zákonných zástupců a pravidla pro hodnocení chování ze dne 1. ledna 2005
23. Výběr ze žákovských knížek ve školním roce 2004/2005
24. Výběr ze žákovských sešitů ve školním roce 2004/2005

25. Kroužky v Základní škole Křenov - 2004/2005 ke dni 1. listopadu 2004
26. Aktuální časově-tematické plány hospitovaných předmětů
27. Školní vzdělávací program - MŠ- platnost od 1. září 2003
28. Výroční zpráva o činnosti Mateřské školy Křenov za školní rok 2003/2004
29. Třídní vzdělávací programy (týdenní) - MŠ - období od 2. ledna do 4. února 2005
30. Evidenční list pro dítě v MŠ - všech dětí, ke dni kontroly 31. ledna 2005
31. Přehled o docházce dětí - MŠ - za měsíce září 2004 a leden 2005
32. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ - všech dětí, stav k 30. září 2004
33. Výkaz o mateřské škole Škol (MŠMT) V 1-01 podle stavu k 30. září 2004
34. Uspořádání života dětí v MŠ - ze dne 3. září 2003
35. Péče o zdraví a bezpečnost dětí v MŠ - ze dne 3. září 2003
36. Rozvrh stanovené týdenní pracovní doby zaměstnanců Mateřské školy Křenov - platnost od 1. ledna 2003
37. Pracovní povinnosti a pracovní náplň učitelky Mateřské školy Křenov - bez data platnosti
38. Vnitřní řád pro pracovníky MŠ - ze dne 1. září 2004
39. Kompetence zástupkyně ředitele pro činnost MŠ - ze dne 1. března 2003
40. Kritéria pro hodnocení práce učitelky MŠ - bez data platnosti
41. Zápisy z pedagogických porad v MŠ - ze dne 3. září 2003, 13. března 2004, 1. září 2004 a 2. listopadu 2004
42. Zápisy z hospitací v MŠ - ze dne 18. října 2004 a 24. ledna 2005
43. Inspekční zpráva čj. 104 242/01-1164 ze dne 21. září 2001

ZÁVĚR

Předměty jsou přiděleny vcelku vhodně zejména s ohledem na zaměření učitelů. Chybějící aprobace vyučujících některých předmětů výuku většinou téměř neovlivnila. Hospitační činnost ředitele školy není příliš častá, nezaměřuje se na používané metody a formy výuky.

Materiálně-technické podmínky umožňují v ZŠ i MŠ plnit přijaté vzdělávací programy. Prostředí je pro výuku podnětné, žákům druhého stupně chybí možnost najít si své trvalé místo. Prostory školy i jejího okolí slouží žákům i v době mimo vyučování.

Učební osnovy vzdělávacího programu zvoleného základní školou byly v loňském školním roce v hospitovaných předmětech splněny s výjimkou českého jazyka v pátém ročníku, kde neprobíhala výuka psaní.

Volbou vhodných metod se vyučující zaměřují na motivaci žáků k výuce, nevhodnou volbou forem práce v některých sledovaných hodinách je efektivita výuky snižována. Vyučující často volili frontální styl práce, pouze v některých ze sledovaných hodin byli aktivní více žáci než učitel. Na prvním stupni učitelky častěji zařazovaly i prvky činnostního a kooperativního učení.

Na druhém stupni nebyl většinou vytvářen prostor pro diskuse žáků, jejich komunikace nebyla v dostatečné míře rozvíjena.

Omezena je činnostní složka učiva v přírodopise a chemii, která má naučit žáky experimentální práci.

Většinou byla ve třídách příjemná atmosféra. Hodnocení žáků se objevovalo méně často, vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo zaznamenáno pouze u některých vyučujících.

Od poslední inspekce se zlepšila výuka zejména na prvním stupni a v informatice.

Pro realizaci vzdělávacího programu je v MŠ vytvořeno velmi dobré materiální zázemí s funkčním uspořádáním prostoru třídy. Chybí promyšlený plán uvádění začínající učitelky, nefunguje plně hodnotící systém.

Ve shlednutých činnostech v MŠ převládaly metody verbální a předávání hotových poznatků, chyběly metody prožitkového učení, založené na přímých zážitcích dětí, podporující dětskou zvědavost a podněcující radost dítěte z učení. Organizace činností byla dobře promyšlená, respektovala zájem a potřeby dětí.

V práci školní družiny došlo od poslední inspekce ve škole k výraznému zkvalitnění. Vlídne jednání vychovatelky a možnost výběru aktivit ze strany žáků přispívají k vytváření pohodové atmosféry.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Richterová	Richterová, v. r.
Členka týmu	PaedDr. Marta Hunalová	Hunalová, v. r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Loučka	J. Loučka, v. r.
Členka týmu	Marcela Pechancová	Marcela Pechancová, v.r.
Člen týmu	Mgr. Pavel Skokan	Skokan P., v. r.
Člen týmu	Rudolf Jahoda	Jahoda, v. r.
Členka týmu	Miluše Jasanská	Jasanská Miluše, v. r.
Členka týmu	Ing. Helena Koudelková	Koudelková, v. r.

Ve Svitavách dne 11. března 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucí inspekčního týmu, tj. Milady Horákové 10, 568 02 Svitavy. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:29. 3. 2005

Razítko

Ředitel školy

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Vladimír Burget

Mgr. Burget, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	21. dubna 2005	J4-1011/05-5146

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.